

Súlyosan és halmozottan fogyatékos személyek fejlesztése, nevelése – fókuszban a felnőtt súlyosan és halmozottan fogyatékos személyek

„Életünk értelme”

Súlyosan és halmozottan fogyatékos személyek helyzete ma Magyarországon - konferencia

Dr. Márkus Eszter, főiskolai docens, oktatási dékánhelyettes

oktatas@barczy.elte.hu

ELTE Bárczi Gusztáv Gyógypedagógiai Kar GYMRI
Budapest, 2017. március 22.

Gyógypedagógus a súlyosan-halmozottan fogyatékos személyeket ellátó rendszerben

- Köznevelés (0-16/23 éves korig):
  - korai fejlesztés és gondozás, fejlesztő nevelés (pedagógiai szakszolgálat) 0-5/6 éves
  - fejlesztő nevelés-oktatás (gyógypedagógiai nevelési oktatási intézmény: intézményben, otthoni ellátásban ápolást-gondozást végző intézményben) 6-16/23 éves
  - Gyógypedagógus: 177 alkalmazottra 96 fő hiány (54%) (Márkus, 2015; 19 intézmény, 448 tanuló)
- Köznevelés után – felnőttkor (16/23 évestől)...
  - *„Egész életükben a környezet fokozott mértékű és folyamatos, komplex segítségére, támogatására utaltak; személyiségük kibontakoztatása és életminőségük javítása érdekében.”*
(32/2012 EMMI rendelet)

Gyógypedagógus a szociális intézményben – élet a köznevelés után I.

- Gyógypedagógiai segítségnyújtás, kísérés, támogatás
- Alapellátás:
  - Fogyatékos személyek nappali intézménye
- Szakosított ellátások:
  - Fogyatékos személyek ápoló-gondozó otthona
  - Fogyatékos személyek rehabilitációs otthona, rehabilitációs célú lakóotthona
  - Fogyatékos személyek átmeneti otthona
  - Támogatott lakhatás – kísérleti projekt FSZK
  - Lakóotthon – ápoló-gondozó célú lakóotthon (2004-)

Gyógypedagógus a szociális intézményben – élet a köznevelés után II.

- Gyógypedagógus
  - Támogató szolgálat: vezető
  - Fogyatékos személyek nappali intézménye: terápiás munkatárs
  - Fogyatékos személyek rehabilitációs intézménye, rehabilitációs célú lakóotthona: vezető, vezető pedagógus, fejlesztő pedagógus
  - Fogyatékos személyek ápoló-gondozó otthona, átmeneti otthona, ápoló-gondozó célú lakóotthona: intézményvezető, fejlesztő pedagógus
    - Súlyos fogyatékosokat ellátó csoport: osztályvezető, pedagógus
  - Támogatott lakhatás – ?

Továbbképzési lehetőségek a súlyosan-halmozottan fogyatékos személyekkel foglalkozó szakemberek részére

- **Kézenfogva Alapítvány**
  - SÚLYOSAN HALMOZOTTAN FOGYATÉKOS EMBEREK ÉLETÉNEK KÍSÉRÉSE (T-05-096/2016)
  - Továbbképzési pontérték: 50 pont
  - Időtartam: 60 óra (6 nap elmélet, valamint 2 nap gyakorlat és záróvizsga)
- **További képzések:**
  - <http://kezenfogva.hu/kepzes> - 30 képzési program
  - <http://fszk.hu/kepzesek/megrendelhető-kepzesek/>
  - <http://fszk.hu/kepzesek/megrendelhető-kepzesek/szocialis-szakmai-tovabbkepzesek/>
  - http://www.redifi.hu/szocialis_tovabbkepzes **Súlyosan, halmozottan sérült személyek kommunikációs segítője (T-05-066/2015) T 50pont**

Felnőtt súlyosan-halmozottan fogyatékos személyek fejlesztése – életének kísérése

- Kommunikáció
- Mozgásfejlesztés
- Önellátás, önkiszolgálás – kiszolgáltatottság csökkentése
- Normalizáció és részvétel
- Támogatott lakhatás
- Lakóotthon
- Támogatott döntéshozatal
- Leválás, elválás – lépésenként, fokozatosan

- *„Ezek az emberek annyi igényt támasztanak, ahányan vannak. Annyira egyedi, testreszabott szükségleteik vannak, amit csak egyedileg, szakember által megtervezett csomagként lehet odaadni, hogy valóban ne érezze kényelmetlenül magát az életben. Ez minden sérültre igaz, mert mindenki egy egyedi talentum. Nem lehet kasztokba sorolni őket, mert két autista sem egyforma, két Down-os sem egyforma, még a normális emberek sem egyformák. A fejlesztés nagyon sok összetevős.” (Sándor) (Domán, 2017)*

Köszönöm megtisztelő figyelmüket!

